

การศึกษาการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ สินค้าขึ้นชื่อของจังหวัดนครปฐม

ศิริพร พรหมทองโตก, ศุภวรรณ พันธุ์เกาะเล็ง

¹สาขาวิชาออกแบบสิ่งพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาและหาแนวทางการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์สินค้าขึ้นชื่อของจังหวัดนครปฐม โดยใช้อัตลักษณ์ของจังหวัดเพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม ซึ่งปัจจุบัน สินค้าขึ้นชื่อของจังหวัดนครปฐมมีความหลากหลาย แต่ยังคงขาดการนำเสนอภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ในภาพ รวมของจังหวัด ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์สินค้าขึ้นชื่อของจังหวัด นครปฐมเพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของจังหวัด เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีภาพลักษณ์ที่สอดคล้องกันภายในจังหวัดนครปฐมอย่างถูกต้อง มาเสนอในรูปแบบภาพลักษณ์ของสินค้าที่ขึ้นชื่อของจังหวัดนครปฐม โดยมีตัวอย่างสินค้าเป็นกรณีศึกษา เช่น ผลิตภัณฑ์ส้มโอไทยทวี ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเนื้อสุกร ผลิตภัณฑ์ข้าวมันปูหอมมะลิตราพระคุณแม่ ผลิตภัณฑ์ข้าวตัง และผลิตภัณฑ์ซีฟิ่งเทพโอสถ และยังมีการศึกษากลุ่มเป้าหมายจำนวน 50 คนจากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครปฐม ทั้งเพศชายและเพศหญิง อายุ 20 ปีขึ้นไป โดยใช้การเลือก กลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ทั้งนี้เพื่อศึกษาความต้องการของ กลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน และเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทุกประการ ทั้งนี้เพื่อการศึกษา ข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ และข้อมูลพื้นฐานทางการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ อีกทั้งยังรวมถึงตัวอย่างของผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นชื่อของจังหวัดนครปฐม เพื่อให้ชิ้นงานวิจัยเป็นไปตาม ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด โดยเกิดจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้การ วิเคราะห์แบบสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขาคณิต และสามารถนำผลจากการวิจัยและศึกษาการออกแบบกราฟิกที่ แสดงออกถึงอัตลักษณ์จังหวัด มาเป็นแนวทางในการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์โดยใช้อัตลักษณ์ของ จังหวัดนครปฐมได้ สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวบุคคลภายนอก รวมไปถึงคนภายในจังหวัด นครปฐมให้เข้าใจถึงอัตลักษณ์จังหวัดนครปฐมได้อย่างถูกต้อง

คำสำคัญ : ออกแบบกราฟิก, บรรจุภัณฑ์, อัตลักษณ์

The design of graphics on the packaging. Famous products of Nakhon Pathom province.

Siriporn Promnongdoke, Suppawan Pankohlerng

¹ Publication design and packaging. Faculty of industrial technology. SSRU

The purpose of this research is to study and find ways of graphic design on the packaging, product information, using the name of Nakhon Pathom province. I identity construction of the province to present the image of Nakhon Pathom province. At present, Famous product province has many, but it is illegal. Without presenting the image of the product in the total of the province. Therefore, the importance of the graphic design on the packaging of the products the name of Nakhon Pathom province to present the image of the province. To increase the value of goods and to make the product more consistent image within the Nakhon Pathom present in the image format. The look of the well-known product of Nakhon Pathom province. The sample as a case study, such as Thai grapefruit products. Products processed meat tusks, Jasmine rice, crab products, branded products rice crust grace and wax products of medicine. And there is also a group of number of goals from the 50 senior. Who at live within Nakhon Pathom, senior male and female, age 20 years were selected by the accidental - (Accidental. Sampling) is to study the needs of the target group. And so in accordance with the objectives of the research in order to study every general information such as sex, age, and basic data. Graphic design on the packaging. It also includes examples of the famous products of Nakhon Pathom province. To make a piece of research is based. The needs of the target as possible. Caused by the analysis of data from questionnaires using analysis of percentage, average geometry and can bring the result of the research. Study of graphic design. Expression of identity province. The design of graphics on the packaging, using the identities of Nakhon Pathom. Communicate with tourists. Outsiders. Including in the province. Nakhon Pathom to understand identity data correctly.

Keywords: graphic design, packaging, identity.

บทนำ

“นครปฐม” ชาวเมืองประกอบอาชีพเกษตรและอุตสาหกรรม เป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม มีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ คือ พระปฐมเจดีย์ ซึ่งในแต่ละชุมชนยังมีผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว ด้วยเหตุนี้เองทำให้แต่ละผลิตภัณฑ์จะมีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ของสินค้าเพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของสินค้าหรือชุมชนที่ยังไม่ได้สื่อถึงจังหวัดและยังไม่ได้มีการนำเสนอภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ในภาพรวมของจังหวัด ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์เพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีภาพลักษณ์ที่สอดคล้องกันในจังหวัดนครปฐม จะเป็นแนวทางหนึ่งในการนำเสนอภาพลักษณ์ของจังหวัดให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม
3. เพื่อศึกษาหาแนวทางการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์โดยใช้อัตลักษณ์ของจังหวัด

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่อาศัยภายในจังหวัดนครปฐม และผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบกราฟิก

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ บุคคลทั่วไปผู้ที่อาศัยภายในจังหวัดนครปฐม จำนวน 50 คน ทั้งเพศชายและหญิง อายุ 20 ปีขึ้นไป และผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบกราฟิกจำนวน 6 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 มีทั้งหมด 6 ชุด โดยเก็บข้อมูลด้านการออกแบบ โดยสอบถามกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านออกแบบกราฟิก จำนวน 6 คน

2.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 มีทั้งหมด 50 ชุด โดยเก็บข้อมูลทั่วไป โดยสอบถามกลุ่มตัวอย่างคือ บุคคลทั่วไปผู้ที่อาศัยภายในจังหวัดนครปฐม จำนวน 50 คน ทั้งเพศชายและหญิง อายุ 20 ปีขึ้นไป

2.3 ลักษณะการสุ่มกลุ่มตัวอย่างชุดที่ 1 คือ วิธีการใช้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Accidental sampling)

2.4 ลักษณะการสุ่มกลุ่มตัวอย่างชุดที่ 2 คือ วิธีการใช้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Purposive sampling)

3. ประเภทข้อมูล

3.1 ข้อมูลภาคปฐมภูมิ จากการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเกตพฤติกรรมและสัมภาษณ์โดยตรงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทฤษฎีที่เรียบเรียงมาแล้วอย่างเป็นขั้นเป็นตอน อีกทั้งผู้วิจัยได้ศึกษาจากวรรณกรรมการออกแบบต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในงานวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน

4.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบรรณนิยมในการออกแบบกราฟิกนำเสนอภาพลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม และระดับความเห็นในการออกแบบวิเคราะห์ข้อมูลประเมินโดยการใช้จ่ายเฉลี่ย

5. สถิติที่ใช้ในงานวิจัย

5.1 ค่าร้อยละ

5.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

ผลการวิจัย

1. ได้อัตลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม

2. ได้ศึกษาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม คือ ผลิตภัณฑ์ส้มโอไทยทิว ผลิตภัณฑ์ข้าวมันปูหอมมะลิ ตราพระคุณแม่ ผลิตภัณฑ์หมูแปรรูป ผลิตภัณฑ์ข้าวตัง และผลิตภัณฑ์ซีฟู้ดเทพโอสด

3. ได้ออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์โดยใช้ภาพลักษณ์ของจังหวัดพระนครปฐม ผลิตภัณฑ์ส้มโอไทยทิว ผลิตภัณฑ์ข้าวมันปูหอมมะลิ ตราพระคุณแม่ ผลิตภัณฑ์หมูแปรรูป ผลิตภัณฑ์ข้าวตัง และผลิตภัณฑ์ซีฟู้ดเทพโอสด ที่ได้รับการออกแบบตามการวิเคราะห์แบบสอบถามข้อมูล

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์เพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม สรุปและอภิปรายผลได้ ดังนี้

๑. การออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์เพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม ในรูปแบบของกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ พบว่าผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบกราฟิกมีความต้องการให้

การออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ โดยใช้รูปแบบภาพประกอบแบบนามธรรม

2. การออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์เพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม ในรูปแบบของกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ พบว่าผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบกราฟิกมีความต้องการให้การออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ โดยใช้หลักการใช้สีแบบคู่ข้างเคียง

3. การออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์เพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม ในรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการให้การออกแบบบรรจุภัณฑ์ โดยมีลักษณะที่สื่อถึงความเป็นจังหวัดนครปฐม

4. การออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์เพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของจังหวัดนครปฐม ในรูปแบบของกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการให้การออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ โดยใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนครปฐม ทั้งหมด ๕ ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ส้มโอไทยทิว, ข้าวมันปูหอมมะลิ ตราพระคุณแม่, หมูแปรรูป, ข้าวตัง และซีฟู้ดเทพโอสด

ภาพที่ 1 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ส้มโอไทยทิว

ภาพที่ 2 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ข้าวมันปูหอมมะลิ ตรา พระคุณแม่

ภาพที่ 5 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ซีฟู้ดแช่แข็ง

ภาพที่ 3 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์หมูแปรรูป

ภาพที่ 4 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ข้าวตัง

ข้อเสนอแนะ

1. รูปแบบการใช้งานของบรรจุภัณฑ์สามารถปรับให้มีการใช้งานได้สะดวกมากยิ่งขึ้น
2. ถ้าบรรจุภัณฑ์ทำให้เป็นเรื่องราวเดียวกันได้ ก็จะทำให้มีความสอดคล้องเป็นเนื้อเรื่องเดียวกันมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ประพันธ์ งามเนตร. คู่มือ Graphic Desing ออกแบบสิ่งพิมพ์, กรุงเทพฯ : เดอะคัลเลอร์บุ๊กส์, 2540

กรัณฐรัตน์ พงษ์สถิตย์, จุฑารัตน์ เพียรพัฒนาวิทย์, อภิโชติ พงศ์พัฒนานุรักษ์, พรวิภา กิจหารรักษ์, อมร พิมาณมาศ 'วิถีทัศน์สัมภาษณ์ ชิคเว่ เบรกเก็ต', Strategic Management Analysis, วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล, มีนาคม 2551, <http://panupat-arti3901.blogspot.com/2012/07/logo.html> (28/03/2561)

สินค้าโอท็อป (OTOP) ที่ใหญ่ที่สุดและข้อมูลตำบล. สินค้าโอท็อปนครปฐม. (29/03/2561). [<http://www.thaitambon.com/product/%E0%B8%99%E0%B8%84%E0%B>

8%A3%E0%B8%9B%E0%B8%90%E0
%B8%A1]

ส่วนราชการ, จังหวัดนครปฐม ค้นได้
จาก [http://www.nakhonpathom.go.th](http://www.nakhonpathom.go.th/frontpage)
/frontpage (28/03/2561)

ปรารธนา ศิริसानต์*, ชิตพล ประนม, ธีรยุทธ ตี
คา และปริพันธ์ จันทะนา. (2559). การ
ออกแบบบรรจุภัณฑ์สมุนไพรพร้อมขงกลุ่ม
แม่บ้านแหลมคุณก้าวหน้า โดยใช้แนวคิด
เพื่อสิ่งแวดล้อม. คณะเทคโนโลยี
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล
สงคราม.

วิชานถ ทิวะสิงห. (2558). การออกแบบกราฟิก
เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านจังหวัด
มหาสารคาม. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ผัง
เมืองและนฤมิตศิลป์, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

อโนทัย เพ็ชรสุวรรณ. (2549). การออกแบบบรรจุ
ภัณฑ์ สำหรับข้าวแต่น ในโครงการหนึ่ง
ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม.
(อุตสาหกรรมศึกษา).บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุภาวดี พันธ์อำ พน ศรีสุดา ลีลาสุวัฒน์.(2554).
การพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าทางการเกษตร
เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม.
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์